

Samenvatting

Het college legt aan de raad de nieuwe Maastrichts cultuurvisie '*Cultuur maakt Maastricht - Maastricht maakt cultuur*' voor. De drie pijlers zijn: iedereen kan maken, meemaken en leren. De visie biedt ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, sluit aan op de landelijke ontwikkelingen in het cultuurbeleid en geeft inhoud aan het onderscheidende profiel van Maastricht binnen de stedelijke cultuurregio Zuid.

Deze visie is tot stand gekomen na een intensief participatietraject sinds 2018, met sectoroverleg binnen de stedelijke cultuurregio Zuid, expertmeetings, de evaluatie met het culturele veld van de innovatieagenda cultuur, 2 stadsgesprekken (15 en 29 juni) en een stedelijk cultuurdebat (31 augustus). De uitvoering van de visie gebeurt door het college, dat de bestaande beleidsregels zal actualiseren en aanvullende raadsvoorstellen zal formuleren.

Beslispunten

De Cultuurvisie '*Cultuur maakt Maastricht – Maastricht maakt cultuur*' ter vaststelling aan de raad voorleggen.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 26 september 2019:

Conform.

1. Aanleiding

Er zijn drie directe aanleidingen voor deze nieuwe cultuurvisie:

- De vraag van de raad, bij motie van 7 mei 2019, om een nieuwe gemeentelijke cultuurvisie te formuleren die de lessen van de innovatieagenda cultuur meeneemt en die inspeelt op de meest recente ontwikkelingen en kansen;
- De ambities in het bestuursakkoord “Maastricht onbegrensd en ontspannen”.
- De nieuwe cultuurplanperiode 2021-2024 van het Rijk en de door de Minister van Cultuur geformuleerde nieuwe uitgangspunten voor cultuurparticipatie.

Deze visie is tot stand gekomen na een intensief participatietraject sinds 2018, met sectoroverleg binnen de stedelijke cultuurregio Zuid, expertmeetings, 2 stadsgesprekken (15 en 29 juni) en een stedelijk cultuurdebat (31 augustus). De raad wordt gevraagd de inhoudelijke kaders vast te stellen en met deze cultuurvisie de grote lijnen en ambities te bepalen.

2. Context

Zie aanleiding.

3. Gewenste situatie

De veranderde maatschappelijke context en de praktijk van kunst en cultuur vragen om een nieuwe cultuurvisie van de gemeente.

De huidige cultuurvisie ‘*Maastricht, stad van culturele carrières*’ dateert van 2008 en is aan actualisering toe. De nieuwe praktijken in professionele en amateurkunsten houden zich steeds minder aan de getrokken lijnen tussen de kunstdisciplines. Het evenwicht tussen *maken* en *meemaken* en tussen professionele kunsten en de amateurkunsten staat in de nieuwe visie centraal. De visie moet het actuele en toekomstige cultuurleven ruimte geven en tegelijkertijd het zorgvuldig opgebouwde culturele vermogen van Maastricht behouden en beschikbaar maken. Iedereen moet mee kunnen doen of zijn verhalen verteld kunnen zien (inclusie). Ook voor nieuwe vormen van kunst en cultuur kan Maastricht een open en gastvrije stad zijn (dynamiek). Daarbij blijven we streven naar kwaliteit en naar authenticiteit, die voor Maastricht zo kenmerkend is en die niet inwisselbaar is met andere stedelijke omgevingen.

In 2015 heeft het college een eerste startnotitie in die zin vastgesteld: ‘*Cultuur, een rol van betekenis*’. Daarna is tussen 2015 en 2018 via twee impulsen geëxperimenteerd met innovatie: de

innovatieagenda cultuur en de impuls creatieve industrie. De lessen uit die twee impulsen worden meegenomen in de nieuwe visie. We hebben ook in de zorg voor goede cultuurvoorzieningen enkele ambitieuze stappen gezet, met de investering in een volwaardig poppodium en een groot filmtheater. Het borgen van een gezonde exploitatie van deze stedelijke voorzieningen is een noodzakelijke voorwaarde om de nieuwe visie waar te maken.

De hoofdlijnen van de Maastrichtse cultuurvisie zijn ontleend aan het Hoofdlijnenakkoord 2018-2022 'Maastricht onbegrensd en ontspannen'. De uitwerking in beleidsregels en het integraal realiseren van de ambities door het college vindt plaats vanaf 2020, in samenwerking met de stad, haar inwoners en de culturele en maatschappelijke partners.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

n.v.t.

5. Effect op de openbare ruimte

n.v.t.

6. Personeel en organisatie

n.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering

n.v.t.

8. Financiën

Het huidige financiële kader (programma 5 – onderdeel cultuur) **blijft gelden** bij de uitvoering van de nieuwe cultuurvisie en bij het vaststellen van de beleidsregels structurele subsidies (Maastrichtse culturele basisinfrastructuur periode 2021-2024). De financiële gevolgen van de schaa sprong van de Muziekgieterij naar een volwaardig poppodium zijn in de cultuurvisie niet verwerkt. Het rapport over de financiële consequenties van de schaa sprong is reeds separaat met de raad gedeeld.

Het financiële kader wordt met het oog op de tweede ambitie van de visie (meemaken) vanaf 2020 structureel versterkt door het inzetten van de doeluitkering (€ 140.000,-) voor cultuurparticipatie. Met de inzet van dit gemeentelijk cultuurparticipatiebudget kunnen we vanaf 2020 rijksmiddelen binnenhalen (programma voor cultuurparticipatie, uitbreiding cultuureducatie met kwaliteit en vervolg op de proeftuinen cultuurregio's). Hiermee worden deze middelen tot en met 2024 verdubbeld door

het Rijk en kunnen we een sterke impuls geven aan buurtcultuur, community arts en talentontwikkeling en aan de verbreding en vernieuwing van het aanbod.

9. Aanbestedingen

n.v.t.

10. Participatie tot heden

Deze visie is tot stand gekomen na een intensief participatietraject sinds 2018, met sectoroverleg binnen de stedelijke cultuurregio Zuid, expertmeetings, 2 stadsgesprekken (15 en 29 juni) en een stedelijk cultuurdebat (31 augustus).

11. Voorstel

Het college wordt gevraagd de cultuurvisie 'Cultuur maakt Maastricht – Maastricht maakt cultuur' ter vaststelling aan de raad voor te leggen.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Op basis van de nieuwe ambities zal het college de uitvoering oppakken (zie uitvoeringsagenda), de geldende beleidsregels cultuur actualiseren en vanaf 2020 toepassen: er komen nieuwe beleidsregels voor de structurele ondersteuning van de Maastrichtse culturele basisinfrastructuur (BIS) vanaf 2021, nieuwe beleidsregels voor cultuurparticipatie en amateurkunsten, en nieuwe beleidsregels voor vernieuwing en verbreding van het aanbod. Er wordt maximaal ingezet op matching van de gemeentelijke middelen door het Rijk (vervolg proeftuinen stedelijke cultuurregio, een nieuw programma cultuurparticipatie vanaf 2021 en de voortzetting van Cultuureducatie met Kwaliteit).

Het college komt in 2020 ook met raadsvoorstellen op wezenlijke onderdelen van deze nieuwe visie: de verzelfstandiging van het Theater aan het Vrijthof, uitbreiding van het theater met een Middenzaal, de verankering van de philharmonie zuidnederland in Maastricht en de presentatie van de natuurhistorie in de context van de groeve.

Kunst, cultuur en erfgoed zijn een wezenlijk onderdeel en bindmiddel van de gehele stedelijke samenleving. Het college legt daarom na de vaststelling van de visie ook actief verbindingen met andere gemeentelijke beleidsterreinen en werkt in deze collegeperiode nieuwe voorstellen uit voor:

- een cultureel vrijplaatsenbeleid;
- het herijken van het vastgoedbeleid.

Daarnaast worden de uitgangspunten van de cultuurvisie ook toegepast bij de:

- verankering van cultuur als kernwaarde in de citybranding;
- actualisering van het economisch beleid (vestigingsklimaat en ondernemerschap);
- verbinding met het sociaal beleid (inclusie en welbevinden, impuls buurtcultuur).

Ook de nieuwe Omgevingsvisie biedt straks kansen om kunst, cultuur en cultuurparticipatie sterker in de stad te verankeren.

De visie wordt breed gecommuniceerd in en buiten de stad. De culturele en maatschappelijke partners zullen nauw betrokken worden bij de uitvoering. Het college zal op regelmatige basis rapporteren aan de raad.